

ærede Medlem: Jeg kan sige, at jeg er stolt af, at de bornholmske Husmænd have kunnet danne talrige Foreninger, Foreninger i hvert eneste Sogn — ikke 14, som det ærede medlem sagde, men 15 Foreninger, idet der er en Forening i hvert eneste Sogn — og have kunnet danne dem alene ved egen Dygtighed og Intelligens uden Medvirken fra Socialdemokraternes Side, der Gang efter Gang have bejlet til dem for at faa Lov til at hjælpe dem, men have hentet sig en Kurv. Derimod har det vist sig, at Formanden for Landboforeningerne paa Bornholm og flere af Gaardmændene ligesom en Havebrugskonsulent Elberg i Rønne have været medvirkende til at holde Foredrag for Husmændene og været med til at stifte disse Husmandsforeninger. Men naar det ærede Medlem udtalte sig om, at de bornholmske Husmandsforeningers Statstilskud, hvis de havde faaet noget, vistnok maatte være blevet udbetalt gennem de samvirkende Husmandsforeninger, skal jeg hertil sige: Ja, det er ganske rigtigt, de have budgetteret forventet Tilskud 500 Kr. i dette Finansaar. De bornholmske Husmandsforeninger har nemlig været knyttede til denne Samvirksomhed. De staa nu som en selvstændig Organisation som de samvirkende bornholmske Husmandsforeninger, og jeg er glad ved at høre den ærede Minister udtale, at for saa vidt de selv ønske at faa Tilskuddet udbetalt direkte til dem selv, er det en Selvfølge, at de faa det.

For øvrigt skal jeg lige overfor denne stadige Bejlen til Husmændene endvidere bemærke, at som det ærede Medlem for Odense Amts 3die Valgkreds (Pinstrup) udtalte, er Maalet jo dette, som det ogsaa kommer frem gennem Socialdemokraternes Program paa deres Møde i Aarhus før sidste Valg, at indføre den socialistiske Stat, idet man mener, at vore Arbejdere og Husmænd kun kunne naa frem til økonomisk Fremgang og Frigørelse, naar de komme ind under Socialdemokraterne og deres Program. Det er dette, vi andre ikke tro vilde være til Held, navnlig for vore Husmænd. Jeg tror, at Andelssystemet i Danmark har vist, at her have Gaardmænd og Husmænd kunnet arbejde sammen og paa en saadan Maade, at det ikke har været til mindst Gavn for Husmændene, og at der derigennem er naaet frem til en økonomisk Fremgang og Frigørelse, som alle andre Lande beundre. Jeg har haft Lejlighed til at være med til Andelskongresser, i Paris i 1900, i Man-

chester i 1902, i Buda-Pest sidste Sommer, og jeg har set der, hvorledes man rundt omkring i de forskellige Lande ser op til Danmark, netop paa Grund af denne Andelsbevægelse. Ja, selv fremragende Socialdemokrater anvise netop denne Vej som den bedste til at løfte Landbruget omkring i de andre Lande til bedre Kaar, som en Vej, der er meget bedre end de socialdemokratiske Ideer. Det har jeg ønsket at fremføre her, for det er en Kendsgerning, som de ærede Herrer komme til at lade staa.

Det underer mig meget, hvorfor de stakkels Fiskere nu skulle være Stifbørn. Hvorfor skal man ikke unde dem de 1,200 Kroner til den eneste Fiskeriskole, vi have her i Landet? Det vilde dog være Synd at ødelægge den. Elevantallet er dog ikke det ene og alene afgørende. Der har i 14 Aar været 115 Elever paa Vallekilde Fiskeriskole. Det har dog den største Betydning for vore Fiskere, at der er et Sted i Landet, hvor der bydes Undervisning i mundtlig og skriftlig Navigation og i Regning, Foredrag over Havet og Havdyrenes, særlig de danske Fisks Naturhistorie med Oplysning om de forskellige Egnes Fiskemaade og Fiskeriredskaber, med Forevisning af Skolens rigeholdige Samling, dens Billeder, Kort, Fiskeristatistik osv. Jeg tror, som sagt, at det ærede Medlem tager fejl, hvis han mener, at vi her burde inddrage denne Bevilling. Jeg tror, at denne Skole har den største Betydning for Fiskerne, selv om den ikke har mere end 8 Elever om Aaret. Hvad det her kommer an paa, er ikke saa meget Antallet af Elever som det, at intelligente Fiskere, som have Raad dertil, komme paa en saadan Skole med den Understøttelse, de kunne faa dertil, at Fiskere rundt omkring fra Landets forskellige Egne kunne dygtiggøres med en teoretisk Kundskab, der kan komme dem til gode i det praktiske Liv. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem havde lige saa stor Kærlighed til Fiskerne som til Husmændene.

Jeg skal dernæst gaa over til nogle Udtalelser i Gaar af det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgkreds (Reventlow) med Hensyn til Finansudvalgets Forslag om at nægte en Bevilling paa 7,500 Kr. til Konsulent Friis til Indarbejdelse af Kvæg paa det russiske Marked. Jeg indrømmer, at det ærede Medlem har Ret i, at Hr. Justitsraad Friis i de 9 Aar, han har arbejdet i denne Virksomhed, og navnlig i de 7 Aar, han har faaet Tilskud